

Reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein inzake de concept-beleidsnotitie Participatiewet en de concept re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2017

Op 26 juli 2017 is aan de Adviesraad sociaal domein gevraagd een advies te geven inzake de concept-beleidsnotitie Participatiewet en de bijbehorende concept re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2017.

Naar aanleiding daarvan heeft de Adviesraad op 23 september 2017 advies uitgebracht (zie bijlage).

Uit het advies blijkt dat de Adviesraad over het algemeen kan instemmen met de inhoud van de beleidsnotitie en de verordening. Wel heeft de adviesraad op onderdelen een aantal adviezen meegegeven. Hieronder staan deze adviezen met bij elk advies een reactie.

Advies 1:

De ASD wil aan de uitgangspunten graag toevoegen dat, als het gaat om participatie, de ambitie altijd moet zijn om mensen toe te leiden naar regulier werk. De insteek mag nog resultaat gericht zijn dan nu beschreven in bijvoorbeeld:

“6.2. Planning De in deze notitie beschreven ambities worden jaarlijks specifiek uitgewerkt in het uitvoeringsplan sociaal domein. Op deze manier bouwen we de doelen en resultaten stapsgewijs uit. Er zijn een paar onderwerpen die hoge prioriteit hebben en daarom in 2018 zullen worden opgepakt:

- *Regionale sluitende aanpak voor jongeren in een kwetsbare positie ontwikkelen, samen met de regiogemeenten, (speciaal) onderwijs, RMC, jeugdhulp en andere partners die tevens een rol spelen bij de ondersteuning van deze groep jongeren.*
- *Verbeteren van onze huidige communicatiemiddelen (brieven, beschikkingen, informatiebrieven, etc.) en wijze van communiceren (op zoek gaan naar de goede combinatie van rechtmatigheid en doelmatigheid in de communicatie).*
- *Verder door ontwikkelen van de initiatieven waarin dagbesteding, welzijn en re-integratie samen werken.*
- *Verder door zetten van de duale aanpak om vergunninghouders zo snel en goed mogelijk te laten integreren in de samenleving.*
- *Het verder inzichtelijk krijgen van de inwoners uit onze gemeente die opgenomen zijn in het doelgroep register en daardoor bij een werkgever op een garantiebaan kunnen werken”.*

Advies: Resultaat benoemen i.p.v. procesafspraken en een minder “open eind” formulering kan volgens de ASD helpen de doelen en ambitie te realiseren. Daarbij zullen expliciet keuzes gemaakt moeten worden. Wij lezen verschillende acties en activiteiten die met de beschikbare middelen niet uitvoerbaar zullen zijn en leiden tot versplintering en risico op ineffectiviteit. Monitoring van de resultaten b.v. in relatie tot de werking van de Inclusief Groep vinden wij belangrijk.

Reactie op het advies:

Het is de ambitie om onze inwoners altijd zoveel mogelijk toe te leiden naar werk. In de inleiding op de ambities (H3) is dit n.a.v. het advies specifiek benadrukt.

Als regulier werk nog een stap te ver is, wordt eerst ingezet op een subdoel zoals ontwikkelen van de basis werknemersvaardigheden. Vervolgens kan er een stap extra worden gezet met uiteindelijke doel regulier werk.

Wij herkennen de uitdaging om concrete resultaten te benoemen. We zullen het uitvoeringsplan sociaal domein hiervoor gebruiken, dat per jaar wordt opgesteld. Zo houden we het behapbaar en kunnen we planmatig werken aan de realisering van deze ambities in deze notitie.

Advies 2:

In de beleidsnotitie staat in punt 3:

“3. Ambities voor de komende jaren.

De gemeente heeft op basis van de Participatiewet de opdracht om inwoners de ondersteuning te geven die ze nodig hebben om zo regulier mogelijk werk te vinden en te behouden.”

In punt 3.5 staat nadrukkelijk dat:

“Op basis van deze ambities willen we bereiken dat de omvang van het bijstandsbestand over vier jaar is teruggelopen naar 230. Gezien de huidige omvang van het bijstandsbestand en de ontwikkelingen van (nieuwe) instroom, is dit een forse uitdaging. “ In punt 6.1 staat: “Om bovenstaande ambities te kunnen realiseren, is het nodig dat de capaciteit van het consulente team de komende vier jaar tijdelijk uitgebreid wordt met 1 fte”.

Advies: Graag zien wij dit terug in de planning/prioriteiten in punt 6.2

Reactie op het advies:

Dit advies is overgenomen.

Advies 3:

In punt 4.2.1. (met betrekking tot de doelgroep met: te ontwikkelen arbeidspotentieel) wordt bij het laatste aandachtspunt gesteld dat:

“ □ *De huidige inzet op duale trajecten (een combinatie van taalscholing en (vrijwilligers)werk of opleiding) bij vergunninghouders wordt voort gezet. De gemeente, Stichting Wiel en VluchtelingenWerk vormen hierin samen de spil. In gezamenlijkheid zetten we initiatieven en projecten op om de integratie van statushouders blijvend te ondersteunen.*”

Advies: Naar onze mening zou ook voor deze doelgroep toeleiding naar regulier werk doelstelling moeten zijn en via deze weg ook de andere aan deze doelgroep gekoppelde doelen te realiseren. Ons advies is deze doelstelling bij te stellen.

Reactie op het advies:

Advies is overgenomen.

Advies 4:

Advies: Op te nemen bij de indeling in de doelgroepen beschrijving, in de “Meedoen Groep”, burgers met een verstandelijke beperking. In de acties kan deze doelgroep expliciet meegenomen worden b.v. bij het contracteren en inkopen van diensten door de gemeente.

Reactie op het advies:

Advies is overgenomen.

Advies 5:

Advies: Training: De gemeente wil een pilot opzetten , waarbij uitgegaan wordt van de plannen/ideeën/motivatie van de bijstandsgerechtigde zelf. Hierbij past de gedachte dat Participatie training van, door en voor bijstandsgerechtigden van uit hun eigen ervaring van groot nut kan zijn. Advies: De ASD stelt voor hier prioriteit aan te geven en vooral te onderzoeken of daar elders ervaring mee is opgedaan, voordat gestart wordt.

Reactie op advies:

Wij zullen bij de uitwerking van de plannen dit voorstel meenemen en verder onderzoeken.

Verder, los van het advies, zijn voor ons de volgende onderwerpen aandachtspunt :

1. Kwantitatieve onderbouwing.

Wat nuttig zou kunnen zijn voor een duidelijk beeld van de uitdagingen waarvoor de gemeente staat is een kwantitatieve onderbouwing van de situatie: Hoeveel personen van een doelgroep zijn er? en hoeveel nieuwe gevallen zijn er per jaar bijgekomen gekoppeld aan de verschillende doelgroepen? Het schema is te weinig expliciet hierover.

2. Klant benadering

Het is duidelijk dat er veel “klanten” zijn, veruit de meesten hebben een vorm van persoonlijke begeleiding nodig, dat vraagt veel menskracht. Uitbreiding van het bestand consulenten is logisch in dat verband. De systematiek waarbij een klant, één plan en één aanspreekpunt heeft zou een verlichting van de werkdruk kunnen betekenen en geeft in ieder geval duidelijkheid aan de klant. Daaraan gekoppeld pleit de ASD opnieuw voor een integrale benadering. Het is belangrijk dat, bij de inrichting van een Financieel Trefpunt er verbindingen worden georganiseerd met Doe'th en de backoffice daarvan, omdat financiële problemen bijna nooit op zichzelf staan. De oplossingsrichting die genoemd wordt: sociale kaart is voor de ASD een vraagpunt. Wij hebben het college hieromtrent een ongevraagd advies doen toekomen.

3. Statushouders

In de beleidskader Participatie wet 2015/2017 was nog sprake van de afzonderlijke doelgroep Statushouders, deze groep is in de nieuwe notitie ondergebracht bij: Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hoewel de indeling op zich klopt, is er groot verschil tussen statushouders en de overige leden van de doelgroep. Het valt te overwegen het beleid t.a.v. statushouders en de rol van Vluchtelingenwerk en Wiel nader te onderzoeken en zeker in de komende periode apart te monitoren.

4. Vrijwilligerswerk.

Voor bijna alle doelgroepen is Vrijwilligerswerk van belang. Mobilisatie van verenigingen, stichtingen en instellingen voor het beschikbaar stellen van werkzaamheden voor de doelgroepen lijkt voor de hand te liggen. Veel van de verenigingen, stichtingen en instellingen krijgen subsidie , een tegen prestatie in de vorm van vrijwilligerswerk is misschien niet af te dwingen maar uit het oogpunt van participatie een morele verplichting. St Wiel zou daar een belangrijke rol in kunnen vervullen en een zekere mate van toezicht op de cliënten en de vrijwilligersactiviteit kunnen uitoefenen.

5. Klankbordgroep.

De gemeente start een klankbordgroep van mensen in de bijstand voor ASD. De ASD vindt dit positief maar het zal wel doorgezet moeten worden om werkelijk de stem van betrokkenen te horen.

Tot slot lezen wij de optie om tot ontschotting tussen WMO en Participatie over te gaan als de financiële ruimte te klein is om de activiteiten uit te voeren. Wij hebben ten aanzien van de inzet van middelen voor de inkoop Jeugd een zelfde geluid gehoord. In ons advies ten aanzien van Maatschappelijke Ondersteuning hebben wij aangegeven het wenselijk te vinden dat hierop beleid wordt gemaakt en wij hierin een rol kunnen vervullen. Graag horen wij wat er met onze adviezen gedaan wordt als, in het proces om tot beleid te komen, uiteindelijk beleid geformuleerd en vastgesteld wordt.

Reactie op bovenstaande aandachtspunten:

De bovenstaande aandachtspunten uit het advies hebben we ter harte genomen. Over het algemeen kunnen wij ons vinden in de punten.

Ten aanzien van punt 3 willen we benoemen dat we ervoor blijven kiezen om de groep vergunninghouders niet als aparte groep te positioneren. Binnen de groep statushouders zijn grote verschillen. Het is de vraag of we over één groep statushouders kunnen spreken. De ene persoon beheerst de Nederlandse taal bij vestiging in Elburg al goed en kan snel doorstromen naar werk, de ander zal lang grote moeite houden met de taal. In de meer specifieke uitwerking wordt wel onderscheid gemaakt in activiteiten en trajecten specifiek gericht op de integratie van vergunninghouders.